

Podróże w czasie
WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY
KLASA VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ
Propozycja

Poniższy zestaw wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny uwzględnia planowane osiągnięcia ucznia w zakresie wiedzy i umiejętności zawarte w rozkładzie materiału i planie wynikowym zintegrowanym z serią *Podróże w czasie*. Zestaw ten to jedynie propozycja. Nauczyciel może wykorzystać przedstawiony podział wymagań w swojej pracy dydaktycznej lub zmodyfikować go tak, by w pełni odpowiadał on specyfice klasy i indywidualnym możliwościom uczniów, z którymi pracuje.

Niniejsza propozycja została dostosowana do zmian w podstawie programowej ogłoszonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w czerwcu 2024 r.

TEMAT LEKCJI	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY				
	Poziom konieczny ocena dopuszczająca	Poziom podstawowy ocena dostateczna	Poziom rozszerzający ocena dobra	Poziom dopełniający ocena bardzo dobra	Poziom wykraczający ocena celująca
1. Europa po kongresie wiedeńskim	Uczeń zna: – daty: 1814–1815, 1815 – postanowienia polityczne kongresu wiedeńskiego Uczeń rozumie: – pojęcia: „stary ład”, legitymizm, równowaga sił Uczeń potrafi: – wymienić państwa, które miały decydujący głos podczas kongresu wiedeńskiego	Uczeń zna: – postanowienia terytorialne kongresu wiedeńskiego Uczeń rozumie: – pojęcia: naród, ruchy narodowe – przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego Uczeń potrafi: – wskazać na mapie obszary, których dotyczyły decyzje terytorialne kongresu wiedeńskiego	Uczeń zna: – datę: 1830 – miejsca głównych wystąpień przeciw porządkowi wiedeńskiemu (do 1830) Uczeń rozumie: – przyczyny powstania i cele Świętego Przymierza – przyczyny wybuchu rewolucji lipcowej Uczeń potrafi: – wskazać na mapie miejsca głównych wystąpień	Uczeń zna: – postać: Klemensa von Metternicha Uczeń rozumie: – pojęcie: konserwatyzm – cele istnienia tajnych związków Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności rozwoju ruchów narodowych w Europie w I połowie XIX w.	Uczeń potrafi: – omówić działalność państw europejskich zmierzającą do uniemożliwienia wybuchu rewolucji w Europie

			przeciwko porządkowi wiedeńskiemu (do 1830) – przedstawić sytuację panującą w Europie po kongresie wiedeńskim – opisać przebieg rewolucji lipcowej	– scharakteryzować poglądy XIX-wiecznych konserwatystów	
3. Rewolucja przemysłowa	Uczeń zna: – postać: Jamesa Watta, – okres trwania rewolucji przemysłowej w Anglii (Wielkiej Brytanii) oraz w innych krajach europejskich i Stanach Zjednoczonych Uczeń rozumie: – pojęcia: rewolucja przemysłowa, kolonia, rewolucja agrarna, maszyna parowa Uczeń potrafi: – wyjaśnić, dlaczego Anglię nazywano „warsztatem świata” – wyjaśnić, czym była maszyna parowa	Uczeń zna: – datę: 1782 Uczeń rozumie: – pojęcia: klasa społeczna (klasa wyższa, klasa średnia, klasa robotnicza) – przyczyny rewolucji przemysłowej Uczeń potrafi: – wymienić czynniki, które zadecydowały o przewadze gospodarczej Anglii w okresie rewolucji przemysłowej – wymienić sposoby zastosowania maszyny parowej w przemyśle i transporcie	Uczeń zna: – daty: 1807, 1825 – postacie: George’a Stephensona, Roberta Fultona Uczeń rozumie: – pojęcia: płodozmian, związki zawodowe – wpływ rewolucji przemysłowej na przemiany społeczne Uczeń potrafi: – opisać zmiany w strukturze społecznej, jakie dokonały się pod wpływem rewolucji przemysłowej	Uczeń rozumie: – znaczenie maszyny parowej dla rozwoju różnych gałęzi przemysłu Uczeń potrafi: – ocenić skutki rewolucji przemysłowej w zakresie przemian ekonomicznych i środowiskowych – opisać warunki życia klasy robotniczej – ocenić skutki rewolucji przemysłowej w zakresie przemian społecznych	Uczeń potrafi: – dostrzec związek między sytuacją klasy robotniczej a groźbą rewolucji w Europie
4. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim	Uczeń zna: – datę: 1815 – postacie: Aleksandra I, Adama Czartoryskiego, Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza Uczeń rozumie: – pojęcie: germanizacja	Uczeń rozumie: – pojęcia: ziemie zabrane, autonomia Uczeń potrafi: – wskazać największe wady konstytucji Królestwa Polskiego	Uczeń zna: – daty: 1819, 1820 – postać: Ksawerego Druckiego-Lubeckiego Uczeń rozumie: – pojęcia: ziemianie, inteligencja	Uczeń potrafi: – sformułować przyczyny stosunku cara Aleksandra I do Polaków po klęsce Napoleona – scharakteryzować zmiany sytuacji politycznej Królestwa do 1825 r.	Uczeń potrafi: – opisać położenie Polaków na terenach zaboru pruskiego (i Prus) oraz austriackiego – dostrzec różnicę w położeniu Polaków mieszkających pod zaborami oraz na terenie

	Uczeń potrafi: – wymienić decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej – wskazać na mapie podział ziem polskich dokonany podczas kongresu wiedeńskiego	– przedstawić dokonania Królestwa w zakresie gospodarki i edukacji – przedstawić dokonania Królestwa w dziedzinie kultury	– zasady ustrojowe Królestwa Polskiego (Kongresowego) Uczeń potrafi: – omówić założenia konstytucji Królestwa Polskiego	– omówić działalność księcia Ksawerego Druckiego-Lubeckiego – omówić organizację ziem polskich pod panowaniem Prus i Austrii – opisać funkcjonowanie Rzeczypospolitej Krakowskiej	Rzeczypospolitej Krakowskiej
5. Powstanie listopadowe	Uczeń zna: – daty: 29 XI 1830 – postaci: wielkiego księcia Konstantego, Piotra Wysockiego, cara Mikołaja I – cele walki powstańców Uczeń rozumie: – pojęcia: sprzysiężenie podchorążych, noc listopadowa Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności wybuchu powstania listopadowego	Uczeń zna: – daty: 1831, 1832 Uczeń rozumie: – pojęcie: Statut organiczny – przyczyny niezadowolonia Polaków z sytuacji panującej w Królestwie Polskim Uczeń potrafi: – omówić przebieg nocy listopadowej – wskazać na mapie miejsca głównych bitew powstania	Uczeń zna: – postaci: Józefa Chłopickiego, Jana Skrzyneckiego Uczeń rozumie: – pojęcia: dyktator, Cytadela Uczeń potrafi: – omówić najważniejsze wydarzenia powstania listopadowego	Uczeń rozumie: – wpływ postawy części przywódców powstania na przebieg i rezultat walk Uczeń potrafi: – scharakteryzować stosunek różnych grup społeczeństwa polskiego do powstania	Uczeń potrafi: – przedstawić skutki klęski powstania listopadowego w wymiarze politycznym, gospodarczym i społecznym
6. Wielka Emigracja	Uczeń zna: – postaci: Adama Czartoryskiego, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Fryderyka Chopina Uczeń rozumie: – pojęcie: Wielka Emigracja	Uczeń rozumie: – pojęcia: wieszcz narodowy, epeja narodowa, polski mesjanizm – rolę Wielkiej Emigracji jako przywódców politycznych narodu polskiego po klęsce powstania listopadowego Uczeń potrafi:	Uczeń rozumie: – pojęcie: amnestia – związki między sytuacją ziem polskich pod zaborami a tematyką literatury polskiej w I połowie XIX w. Uczeń potrafi: – opisać okoliczności narodzin Wielkiej Emigracji	Uczeń potrafi: – przedstawić dokonania polskich wieszczów narodowych	Uczeń potrafi: – przedstawić życie i działalność Fryderyka Chopina

	– przyczyny popularności idei mesjanizmu w społeczeństwie polskim. Uczeń potrafi: – wskazać na mapie miejsca głównych skupisk polskich emigrantów politycznych po powstaniu listopadowym	– przedstawić sytuację uczestników powstania listopadowego po zakończeniu walk z Rosją – wyjaśnić przyczyny sporów między stronnictwami politycznymi Wielkiej Emigracji			
7. Powstanie krakowskie i Wiosna Ludów		Uczeń rozumie: – cele polityki zaborców: rosyjskiego, pruskiego i austriackiego wobec społeczeństwa polskiego po upadku powstania listopadowego	Uczeń potrafi: – omówić sytuację w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych po upadku powstania listopadowego	Uczeń potrafi: – omówić sytuację w zaborze pruskim po upadku powstania listopadowego	
8. Powstanie styczniowe	Uczeń zna: – daty: 22/23 I 1863, 1863–1864, III 1864 – postać: Romualda Traugutta Uczeń rozumie: – pojęcie: branka Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności wybuchu powstania styczniowego – wskazać na mapie miejsca głównych manifestacji patriotycznych	Uczeń zna: – postać: cara Aleksandra II – cele polityczne stronnictw „białych” i „czerwonych” Uczeń rozumie: – pojęcia: Rząd Narodowy, tajne państwo, uwłaszczenie – z czego wynikał bierny stosunek chłopów do powstania Uczeń potrafi: – wymienić bezpośrednie skutki klęski powstania styczniowego	Uczeń zna: – daty: 1861–1862 – postać: Aleksandra Wielopolskiego Uczeń rozumie: – pojęcie: dekret o uwłaszczeniu – złożoność przyczyn wybuchu powstania styczniowego Uczeń potrafi: – omówić sytuację w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania styczniowego	Uczeń zna: – daty: 1853–1856 Uczeń potrafi: – opisać przebieg powstania z uwzględnieniem specyfiki działań zbrojnych – przedstawić problem chłopski w czasie powstania i sposoby jego rozwiązania	Uczeń potrafi: – wskazać różnice między reformami uwłaszczeniowymi przeprowadzonymi w zaborach pruskim, austriackim i rosyjskim

	w Królestwie oraz zasięg powstania styczniowego		- wyjaśnić, w jaki sposób funkcjonowało tajne państwo		
9. Zaborcy wobec ziem dawnej Rzeczypospolitej	Uczeń zna: - daty: 1864 – ok. 1890 - cele polityki zaborców w stosunku do społeczeństwa polskiego, - metody walki Polaków z rasyfikacją i germanizacją Uczeń rozumie: - pojęcie: rasyfikacja	Uczeń zna: - daty: 1901–1902 - postać: Michała Drzymały - przedstawicieli polskiego pozytywizmu - główne założenia programowe polskiego pozytywizmu Uczeń rozumie: - pojęcia: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, ruch spółdzielczy, trójlojalizm Uczeń potrafi: - wskazać przejawy autonomii galicyjskiej	Uczeń zna: - daty: 1871–1878, 1885, 1886 - postać: Ottona von Bismarcka Uczeń rozumie: - pojęcia: Kulturkampf, rugi pruskie, Komisja Kolonizacyjna Uczeń potrafi: - omówić sytuację w Królestwie Polskim po klęsce powstania styczniowego - scharakteryzować program polskiego pozytywizmu	Uczeń rozumie: - zależność postaw społeczeństwa polskiego wobec zaborców od polityki prowadzonej przez dane państwo zaborcze Uczeń potrafi: - opisać politykę władz zaborczych wobec społeczeństwa polskiego w zaborze rosyjskim i pruskim - omówić reakcję Polaków na działania władz Rosji i Prus	Uczeń rozumie: - wyjaśnić okoliczności przyznania autonomii Polakom w zaborze austriackim
Europa i ziemie polskie po kongresie wiedeńskim (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					
10. Zjednoczenie Włoch i Niemiec	Uczeń zna: - daty: 1861, 1871 - postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka Uczeń rozumie:	Uczeń zna: - daty: 1859, 1860, 1864, 1866, 1870, 1870–1871 Uczeń rozumie: - pojęcie: wyprawa tysiąca Uczeń potrafi:	Uczeń zna: - daty: 1862, 1867 - postacie: Napoleona III, Wilhelma I Uczeń rozumie:	Uczeń rozumie: - rolę Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia Włoch i Ottona von Bismarcka w procesie jednoczenia Niemiec	Uczeń potrafi: - dostrzec podobieństwa i różnice w procesie jednoczenia Włoch i Niemiec

	- pojęcia: zjednoczenie oddolne, zjednoczenie odgórne - dlaczego Włosi dążyli do zjednoczenia Uczeń potrafi: - wskazać na mapie zjednoczone Królestwo Włoch i obszar Cesarstwa Niemieckiego - wymienić skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla kontynentu europejskiego	- wskazać na mapie główne państwa istniejące na Półwyspie Apenińskim przed zjednoczeniem Włoch - lokalizować na mapie najważniejsze miejsca i obszary związane z kolejnymi etapami jednoczenia Włoch i Niemiec	- pojęcia: „czerwone koszule”, Związek Północnoniemiecki Uczeń potrafi: - przedstawić i omówić sytuację polityczną Włoch i Niemiec po kongresie wiedeńskim	Uczeń potrafi: - omówić cele i etapy jednoczenia Włoch i Niemiec	
11. Wojna secesyjna	Uczeń zna: - daty: 1861–1865 - postać: Abrahama Lincolna Uczeń rozumie: - pojęcia: rasizm, secesja, Unia, Konfederacja, wojna secesyjna - przyczyny istnienia niewolnictwa w południowych stanach USA Uczeń potrafi: - wymienić najważniejsze różnice między Północą a Południem Stanów Zjednoczonych - wymienić przyczyny wojny secesyjnej	Uczeń zna: - daty: 1860, 1861 - postać: Roberta Lee Uczeń rozumie: - pojęcia: federacja, abolicjonizm - związek między wydaniem proklamacji znoszącej niewolnictwo a przebiegiem działań zbrojnych Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności, w których doszło do secesji 11 stanów Południa - wskazać na mapie najważniejsze miejsca związane z przebiegiem wojny secesyjnej	Uczeń zna: - datę: 1865 Uczeń rozumie: - pojęcia: jankes Uczeń potrafi: - omówić sytuację niewolników w USA - porównać stosunek sił Unii i Konfederacji	Uczeń zna: - postać: Williama Shermana Uczeń rozumie: - pojęcia: Ku Klux Klan, segregacja rasowa Uczeń potrafi: - opisać skutki wojny secesyjnej - omówić cele Ku Klux Klanu	Uczeń potrafi: - przedstawić sytuację czarnoskórych mieszkańców USA po wojnie

12. Kolonializm w XIX wieku	Uczeń zna: – ramy chronologiczne kolonializmu i imperializmu Uczeń rozumie: – pojęcia: kolonia, kolonializm, imperializm, rasizm Uczeń potrafi: – wymienić główne mocarstwa kolonialne – wymienić czynniki, które umożliwiły państwom europejskim podporządkowanie sobie w XIX w. większości świata – wymienić skutki XIX-wiecznego imperializmu	Uczeń zna: – metody wykorzystywane przez państwa kolonialne w celu podporządkowania sobie kolonizowanych terenów Uczeń rozumie: – pojęcie: polityka „pośredniego panowania” Uczeń potrafi: – wskazać cechy charakterystyczne kolonializmu od XV do XVIII w. – wyjaśnić przyczyny i sytuować w przestrzeni kierunki oraz zasięg ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX w.	Uczeń zna: – postać: Cecila Rhodes’a Uczeń rozumie: – pojęcia: gubernator, <i>sati</i> Uczeń potrafi: – opisać różne formy oporu wobec kolonizatorów i wyjaśnić przyczyny niepowodzeń tych działań – przedstawić następstwa polityczne i kulturowe ekspansji kolonialnej – wskazać na mapie tereny skolonizowane przez główne państwa europejskie	Uczeń zna: – daty: 1881–1889 Uczeń rozumie: – pojęcie: powstanie Mahdiego Uczeń potrafi: – przedstawić politykę imperialną Wielkiej Brytanii – omówić i ocenić skutki polityki kolonialnej prowadzonej przez państwa europejskie	Uczeń zna: – ramy chronologiczne wojen opiumowych – przyczyny wojen opiumowych Uczeń rozumie: – pojęcia: opium, wojny opiumowe Uczeń potrafi: – omówić przebieg wojen opiumowych
13. Nowe idee w Europie	Uczeń zna: – postacie: Karola Marksa, Marii Skłodowskiej-Curie Uczeń rozumie: – pojęcia: socjalizm, komunizm, marksizm, walka klas, proletariąt, rewolucja socjalistyczna, powszechne prawo wyborcze, kultura masowa Uczeń potrafi:	Uczeń rozumie: – pojęcia: nadprodukcja, kryzys gospodarczy, strajk, partia polityczna, feminizm, sufrażystki Uczeń potrafi: – wskazać najważniejsze błędy w poglądach wyrażanych przez Karola Marksa – wymienić cele, do których dążyli robotnicy, i stosowane przez nich metody walki	Uczeń rozumie: – pojęcie: związek zawodowy – wpływ przemian gospodarczych na kształtowanie się socjalizmu i komunizmu Uczeń potrafi: – opisać funkcjonowanie gospodarek uprzemysłowionych krajów Europy – przedstawić poglądy Karola Marksa	Uczeń rozumie: – pojęcia: koncern, monopol, socjaldemokracja, ateizm, partia robotnicza Uczeń potrafi: – przedstawić sytuację robotników do lat 80. XIX w. – omówić zmiany w położeniu robotników w XIX w., – omówić sytuację kobiet w I połowie XIX w.	Uczeń rozumie: – dlaczego okres między latami 70. XIX w. a 1914 r. był nazywany piękną epoką Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ ideologii socjalistycznej na kształtowanie się świadomości społecznej i politycznej robotników – scharakteryzować przyczyny i następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego

	– wymienić główne założenia idei socjalizmu i komunizmu – wyjaśnić, w jaki sposób kobiety w XIX w. walczyły o prawa wyborcze		– przedstawić nowe zjawiska kulturowe, w tym narodziny kultury masowej i przemiany obyczajowe	– omówić metody i efekty walki kobiet o zrównanie w prawach z mężczyznami	
14. Pierwsze polskie partie polityczne	Uczeń zna: – postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego – główne cele narodowej demokracji – założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy oraz Polskiego Stronnictwa Ludowego Uczeń potrafi: – przedstawić główne nurty życia politycznego pod zaborami na przełomie XIX i XX w.	Uczeń zna: – postacie: Stanisława Wojciechowskiego, Wincentego Witosa – okres narodzin ruchu narodowego na ziemiach polskich Uczeń rozumie: – pojęcia: świadomość narodowa, nacjonalizm, endecja, realizm polityczny Uczeń potrafi: – wyjaśnić, w jaki sposób narodowcy realizowali idee realizmu politycznego	Uczeń zna: – daty: 1893, 1895, 1897, 1900, 1903 Uczeń rozumie: – pojęcia: antysemityzm, egoizm narodowy Uczeń potrafi: – opisać zmiany w sposobie rozumienia narodu w okresie rewolucji francuskiej i wojen napoleońskich – scharakteryzować program polityczny Narodowej Demokracji	Uczeń zna: – postacie: Róży Luksemburg, Feliksa Dzierżyńskiego Uczeń potrafi: – scharakteryzować strukturę narodową ziem polskich w II połowie XIX w. – opisać formowanie się ruchu socjalistycznego i ludowego na ziemiach polskich – opisać działalność Polskiego Stronnictwa Ludowego	Uczeń rozumie: – wpływ idei nacjonalizmu i socjalizmu na kształtowanie się polskiego ruchu politycznego Uczeń potrafi: – dostrzec różnice między programami różnych partii socjalistycznych
15. Ostatnie lata pod zaborami	Uczeń zna: – daty: 22 I 1905, 1905–1907 – przyczyny rewolucji 1905 roku w Rosji i w Królestwie Polskim Uczeń rozumie: – pojęcie: „krwawa niedziela” Uczeń potrafi:	Uczeń zna: – postulaty Polskiej Partii Socjalistycznej Uczeń potrafi: – wymienić osiągnięcia Polaków w pierwszym okresie rewolucji	Uczeń zna: – daty: 1904–1905 Uczeń rozumie: – pojęcie: bojówka – podłoże i charakter konfliktu między endecją a PPS Uczeń potrafi: – wyjaśnić okoliczności i charakter konfliktu między przedstawicielami	Uczeń potrafi: – omówić przebieg rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich – wskazać okoliczności, które doprowadziły do porażki rewolucji 1905 roku – wskazać mocne i słabe strony rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich	Uczeń potrafi: – przedstawić i ocenić dokonania Polaków w ostatnich latach zaborów

	- wymienić skutki rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich		Narodowej Demokracji a Polskiej Partii Socjalistycznej		
Świat w drugiej połowie XIX wieku (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					
16. Od „zbrojnego pokoju” do I wojny światowej	Uczeń zna: - daty: 28 VI 1914, 28 VII 1914 - postać: arcyksięcia Franciszka Ferdynanda Uczeń rozumie: - pojęcia: trójprzymierze (państwa centralne), trójporozumienie (ententa) Uczeń potrafi: - wskazać na mapie państwa należące do wrogich bloków polityczno-militarnych i ich sojuszników	Uczeń zna: - daty: 1882, 1907, 1914 Uczeń rozumie: - pojęcia: wojna błyskawiczna, wojna manewrowa, wojna pozycyjna Uczeń potrafi: - wymienić główne przyczyny narastania konfliktów między państwami europejskimi na przełomie XIX i XX w.	Uczeń rozumie: - pojęcia: państwo militarystyczne, kocioł bałkański, wyścig zbrojeń, „zbrojny pokój”, plan Schlieffena - znaczenie określenia: „wrzenie w bałkańskim kotle” - przyczyny niepowodzenia planu Schlieffena Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny i wskazać obszary rywalizacji między państwami europejskimi - opisać sytuację panującą na Bałkanach - przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu I wojny światowej - scharakteryzować specyfikę działań wojennych	Uczeń rozumie: - pojęcia: wywiad, ultimatum, propaganda, Prusy Wschodnie - złożoność przyczyn, które doprowadziły do wybuchu I wojny światowej - z czego wynikał entuzjazm ludności państw europejskich na wieść o wybuchu wojny Uczeń potrafi: - opisać przygotowania państw europejskich do wybuchu wojny - opisać postawy społeczeństw państw europejskich wobec wybuchu wojny - opisać przebieg działań zbrojnych w 1914 r.	Uczeń rozumie: - w jaki sposób propaganda kształtowała opinię społeczeństw oraz wizerunek wroga Uczeń potrafi: - dostrzec elementy propagandowe w sposobie przedstawiania przeciwnika podczas I wojny światowej - dostrzec złożoność problemu związanego z odpowiedzialnością państw europejskich za wybuch I wojny światowej
17. Dwie rewolucje w Rosji	Uczeń zna: - daty: 3 III 1917, 6/7 XI 1917	Uczeń zna: - daty: XI 1917 – III 1918, III 1918	Uczeń zna: - daty: 1914, 1915, 1916	Uczeń potrafi:	Uczeń rozumie:

	– postać: Włodzimierza Lenina Uczeń rozumie: – pojęcia: rewolucja lutowa, bolszewicy, rewolucja październikowa, Rosja Radziecka Uczeń potrafi: – wymienić główne wydarzenia związane z przebiegiem działań zbrojnych na froncie wschodnim	– główne założenia programu politycznego Rządu Tymczasowego i bolszewików – postanowienia dekretów o pokoju i o ziemi oraz pokoju brzeskiego Uczeń rozumie: – pojęcia: Rząd Tymczasowy, rady delegatów robotniczych i żołnierskich, dwuwładza, pokój brzeski Uczeń potrafi: – wskazać na mapie linie frontu wschodniego w poszczególnych latach konfliktu	Uczeń rozumie: – pojęcia: Duma, ofensywa Brusilowa, zamach stanu, aneksja Uczeń potrafi: – wyjaśnić polityczne i społeczno-gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji – opisać przebieg rewolucji lutowej i październikowej – scharakteryzować okres dwuwładzy w Rosji – opisać bezpośrednio następstwa rewolucji październikowej	– opisać sytuację polityczną i gospodarczą Rosji na początku XX w. – opisać działalność Włodzimierza Lenina – wyjaśnić powody wzrostu poparcia dla bolszewików w społeczeństwie rosyjskim – omówić politykę wewnętrzną i zewnętrzną bolszewików po przejęciu władzy w Rosji	– rolę propagandy jako środka umożliwiającego zdobycie władzy Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ jednostki na losy państw i społeczeństw na przykładzie działalności Włodzimierza Lenina
18. Klęska państw centralnych	Uczeń zna: – daty: II 1917, IV 1917, 11 XI 1918 – okoliczności przystąpienia USA do wojny Uczeń rozumie: – pojęcie: nieograniczona wojna podwodna Uczeń potrafi: – wyjaśnić, co chcieli osiągnąć Niemcy, ogłaszając nieograniczoną wojnę podwodną	Uczeń zna: – rodzaje broni zastosowane podczas walk na frontach I wojny światowej Uczeń rozumie: – wpływ przystąpienia USA do wojny na przebieg konfliktu Uczeń potrafi: – wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia na froncie zachodnim – wymienić państwa, które powstały na gruzach Austro-Węgier	Uczeń zna: – daty: 1916, 1918, 1918–1919 Uczeń rozumie: – pojęcia: alianci, dzika demobilizacja, pandemia Uczeń potrafi: – opisać przebieg działań zbrojnych na froncie zachodnim w 1916 r. – opisać stosunek Amerykanów do toczącej się w Europie wojny – omówić sytuację panującą na froncie zachodnim w 1918 r.	Uczeń potrafi: – dostrzec konsekwencje wojny wynikające z typu prowadzonych działań zbrojnych – opisać okoliczności zakończenia I wojny światowej – opisać proces rozpadu Austro-Węgier w ostatnim etapie wojny – opisać kulturowe i cywilizacyjne skutki I wojny światowej	Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych – przedstawić polityczny, kulturowy i cywilizacyjny obraz Europy po zakończeniu konfliktu

19. O wolną Polskę	Uczeń zna: – datę: 5 XI 1916 – postać: Józefa Hallera Uczeń rozumie: – pojęcia: Pierwsza Kompania Kadrowa, Legiony Polskie	Uczeń zna: – daty: VIII 1914, 6 VIII 1914, I 1918, VI 1918 – postać: Woodrowa Wilsona – treść odezwo wydanych przez dowództwa wojsk państw zaborczych – treści dotyczące sprawy polskiej w orędziu Wilsona i deklaracji wersalskiej Uczeń rozumie: – pojęcia: kryzys przysięgowy, deklaracja wersalska Uczeń potrafi: – przedstawić polski czyn zbrojny podczas I wojny światowej	Uczeń zna: – daty: 1915, VI 1917, 1917 Uczeń rozumie: – pojęcia: błękitna armia, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna – znaczenie orędzia Wilsona i deklaracji wersalskiej dla sprawy polskiej Uczeń potrafi: – wyjaśnić i opisać międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej – wyjaśnić przyczyny i przebieg kryzysu przysięgowego – omówić sytuację Polaków pod koniec 1917 r.	Uczeń rozumie: – pojęcie: Legion Puławski Uczeń potrafi: – scharakteryzować stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej na początku i w czasie I wojny światowej – opisać zmiany stanowiska państw centralnych oraz Rosji i pozostałych państw ententy w stosunku do sprawy polskiej na przełomie 1916 i 1917 r.	Uczeń potrafi: – ocenić wysiłek zbrojny Polaków – opisać działalność polityków Narodowej Demokracji we Francji
I wojna światowa (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					
20. Europa i Ameryka po I wojnie światowej	Uczeń zna: – daty: I 1918, VI 1919 – postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Niemiec Uczeń rozumie: – pojęcia: „wielka trójka”, traktat wersalski, ład wersalski, wielki kryzys	Uczeń zna: – datę: 1929 – postać: Davida Lloyd George’a – przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego Uczeń rozumie: – pojęcia: obszar zdemilitaryzowany,	Uczeń zna: – datę: 1933 Uczeń rozumie: – pojęcia: kontrybucja, krach – dlaczego ład wersalski był poddawany krytyce Uczeń potrafi:	Uczeń rozumie: – dlaczego między zwycięskimi państwami istniała sprzeczność interesów Uczeń potrafi: – opisać okoliczności wielkiego kryzysu	

	Uczeń potrafi: – wyjaśnić, do czego dążyły zwycięskie mocarstwa po zakończeniu I wojny światowej – wyjaśnić, czym był ład wersalski – wskazać na mapie nowe państwa powstałe po I wojnie światowej – wymienić najważniejsze przejawy i skutki wielkiego kryzysu	izolacjonizm, zasada samostanowienia narodów Uczeń potrafi: – wymienić najważniejsze powody krytyki ładu wersalskiego – wskazać na mapie państwa krytykujące ład wersalski	– wyjaśnić, jak zmieniał się stosunek Amerykanów do spraw europejskich – omówić sytuację gospodarczą Europy i USA po zakończeniu I wojny światowej		
21. Nazizm w Niemczech	Uczeń zna: – daty: 1919–1933, 1933–1945 – postać: Adolfa Hitlera – główne założenia ideologii narodowego socjalizmu Uczeń rozumie: – Republika Weimarska, narodowy socjalizm (nazizm), obóz koncentracyjny, Trzecia Rzesza, Führer Uczeń potrafi: – dostrzec zagrożenia dla demokracji na przykładzie sposobu przejęcia władzy przez Hitlera w Niemczech	Uczeń zna: – datę: 1918 – główne cechy państwa totalitarnego Uczeń rozumie: – pojęcia: NSDAP, państwo totalitarne (totalitaryzm), militaryzm, antysemityzm – związek między sytuacją gospodarczą a radykalizacją społeczeństwa niemieckiego Uczeń potrafi: – dostrzec przyczyny wzrostu popularności Hitlera w społeczeństwie niemieckim	Uczeń zna: – daty: 1919, 1923, 1928, 1929, 1933, 1934, 1938 Uczeń rozumie: – pojęcia: <i>Mein Kampf</i>, ustawy norymberskie, noc kryształowa Uczeń potrafi: – opisać okoliczności powstania Republiki Weimarskiej – omówić drogę Hitlera do władzy – wskazać cechy niemieckiego państwa totalitarnego – scharakteryzować politykę nazistów wobec Żydów	Uczeń rozumie: – pojęcia: hiperinflacja, pucz, gestapo, SA, SS Uczeń potrafi: – omówić sytuację Niemiec po I wojnie światowej – scharakteryzować sytuację gospodarczą Republiki Weimarskiej – przedstawić okoliczności i skutki puczu monachijskiego – omówić założenia polityki Trzeciej Rzeszy i ich realizację	Uczeń potrafi: – zinterpretować i ocenić ideologię narodowego socjalizmu (nazizmu)

22. Komunizm w ZSRR	Uczeń zna: – daty: 1917–1922 – postać: Józefa Stalina Uczeń rozumie: – pojęcia: Armia Czerwona, łagry, Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (ZSRR), kult jednostki – cele polityki Stalina – zbrodniczy charakter działalności Stalina Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny sukcesu komunistów w wojnie domowej – przedstawić skutki uprzemysłowienia i kolektywizacji rolnictwa – wymienić różne przejawy uwielbienia dla Stalina	Uczeń zna: – daty: 1918, 1921, 1929, 1932–1933 – główne założenia komunizmu wojennego i gospodarki centralnie planowanej – założenia polityki NEP-u – dane liczbowe związane ze zbrodniczą działalnością NKWD oraz z wielką czystką Uczeń rozumie: – pojęcia: komunizm wojenny, Nowa Polityka Ekonomiczna (NEP), centralne planowanie, uprzemysłowienie, kolektywizacja, wielki głód, NKWD, wielka czystka	Uczeń zna: – daty: 1922, 1924 Uczeń rozumie: – pojęcia: „czerwoni”, „biali”, czerwony terror, Czeka, kułacy – wpływ totalitaryzmu sowieckiego na każdą dziedzinę życia obywateli Uczeń potrafi: – opisać przebieg wojny domowej w Rosji – przedstawić okoliczności powstania Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich – opisać funkcjonowanie systemu totalitarnego w ZSRR – opisać cele i metody działania NKWD	Uczeń zna: – stronnictwa walczące z komunistami podczas wojny domowej Uczeń potrafi: – scharakteryzować etapy formowania się systemu socjalistycznego w Rosji – opisać funkcjonowanie komunizmu wojennego w Rosji – opisać przebieg procesów uprzemysłowienia i kolektywizacji rolnictwa w ZSRR	Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ totalitaryzmu na funkcjonowanie społeczeństwa oraz relacje między jego członkami – ocenić system totalitarny w ZSRR
Świat w dwudziestoleciu międzywojennym (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					
23. Odzyskanie niepodległości	Uczeń zna: – 10 XI 1918, 11 XI 1918, 10 II 1919, 20 II 1920 – postać: Ignacego Paderewskiego	Uczeń zna: – datę: 1918 – postać: Jędrzeja Moraczewskiego Uczeń rozumie: – pojęcie: Rada Regencyjna	Uczeń zna: – 6/7 XI 1918, 1919 – postać: Ignacego Daszyńskiego – ugrupowania rywalizujące o władzę na ziemiach polskich	Uczeń rozumie: – wpływ jednostki na losy państwa na przykładzie postaci Józefa Piłsudskiego Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi: – omówić sytuację międzynarodową i jej wpływ na wydarzenia na ziemiach polskich jesienią 1918 r.

	Uczeń potrafi: – wyjaśnić, co się wydarzyło 11 listopada 1918 r.	– zagrożenia wynikające z istnienia rządu Jędrzeja Moraczewskiego Uczeń potrafi: – opisać okoliczności, w jakich doszło do odrodzenia państwa polskiego – wskazać na mapie miejsca powstania pierwszych ośrodków władzy państwowej	Uczeń rozumie: – pojęcia: Polska Organizacja Wojskowa, lewica, prawica – wpływ Józefa Piłsudskiego na uspokojenie sytuacji na ziemiach polskich Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności powołania rządu Ignacego Daszyńskiego	– omówić działalność rządu Jędrzeja Moraczewskiego	– opisać działalność ugrupowań rywalizujących o władzę na ziemiach polskich
24. Walka o granice	Uczeń zna: – daty: 1 XI 1918, 26 XII 1918, VI 1919, VIII 1919, VIII 1920, III 1921, V 1921 – postać: Wojciecha Korfańtego – decyzje paryskiej konferencji pokojowej w sprawie granic Polski – przyczyny powstań śląskich Uczeń rozumie: – pojęcia: Orleńta Lwowskie, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie – z czego wynikały niekorzystne decyzje konferencji pokojowej w sprawie granic Polski	Uczeń zna: – wyniki plebiscytu w sprawie przynależności terytorialnej Śląska Uczeń rozumie: – pojęcia: wolne miasto, plebiscyt – przyczyny korzystnego dla Niemców wyniku plebiscytu – wpływ trzeciego powstania śląskiego na ostateczny kształt granicy polsko-niemieckiej na Śląsku Uczeń potrafi: – dostrzec tragizm walk prowadzonych o Lwów – wskazać na mapie obszar plebiscytowy na Śląsku	Uczeń zna: – daty: I 1919, VII 1920 – wyniki plebiscytu na Warmii i Mazurach Uczeń rozumie: – trudności wynikające z realizacji zasady samostanowienia narodów na obszarze Ukrainy – przyczyny utraty przez Polskę Zaolzia oraz wyników plebiscytu na Warmii i Mazurach Uczeń potrafi: – opisać przebieg walk na obszarze Galicji w listopadzie 1918 r. – omówić przyczyny i przebieg powstania wielkopolskiego	Uczeń potrafi: – omówić stosunek państw zachodnich do granic polskich – omówić przebieg powstań śląskich – wyjaśnić, z czego wynikały negatywne relacje między Polską a Niemcami i Czechosłowacją	Uczeń potrafi: – dostrzec konflikt interesów między oczekiwaniami Polaków dotyczącymi granic państwa polskiego a dążeniami narodów sąsiednich

	– czym kierowali się mieszkańcy Śląska, walcząc o przynależność tego obszaru do Polski Uczeń potrafi: – wskazać na mapie decyzje terytorialne konferencji pokojowej w sprawie granic Polski	– przedstawić decyzje alianckiej komisji plebiscytowej w sprawie Śląska – wskazać na mapie obszary Śląska przyznane Polsce	– opisać okoliczności, w jakich doszło do utraty przez Polskę Zaolzia		
25. Wojna polsko-radziecka	Uczeń zna: – daty: 13–16 VIII 1920, III 1921 – postanowienia pokoju ryskiego Uczeń rozumie: – pojęcia: Bitwa Warszawska, Cud nad Wisłą, pokój ryski – znaczenie Bitwy Warszawskiej dla ocalenia państwowości polskiej Uczeń potrafi: – wskazać na mapie ostateczne granice II Rzeczypospolitej – wymienić państwa sąsiednie będące wrogami i przyjaciółmi Polski	Uczeń zna: – daty: IX 1920, X 1920 Uczeń rozumie: – pojęcie: bunt generała Żeligowskiego Uczeń potrafi: – przedstawić przebieg i skutki Bitwy Warszawskiej – wyjaśnić przyczyny buntu gen. Żeligowskiego – wskazać na mapie teren Wileńszczyzny	Uczeń zna: – daty: II 1919, V 1919, V 1920, III 1923 – postaci: Symona Petlury, Lucjana Żeligowskiego Uczeń rozumie: – pojęcia: Rada Obrony Państwa, apel „Ojczyzna w niebezpieczeństwie!” Uczeń potrafi: – opisać sytuację panującą na Ukrainie w 1919 r. – wyjaśnić przyczyny i okoliczności wybuchu wojny między Polską a Rosją Radziecką – wskazać na mapie obszary walk w I połowie 1919 r.	Uczeń rozumie: – związek między zmianą relacji z Ukrainą a przebiegiem walk między Polakami a Armią Czerwoną – na czym polegały plany polityczne komunistycznych władz radzieckich Uczeń potrafi: – opisać przebieg wyprawy kijowskiej – omówić przebieg radzieckiej ofensywy w 1920 r. – dostrzec zagrożenie dla państwowości polskiej wynikające z ofensywy Armii Czerwonej – omówić okoliczności zakończenia wojny polsko-radzieckiej	Uczeń potrafi: – dostrzec zagrożenia dla państwa polskiego powstałe w trakcie formowania się jego granic
26. Rzeczpospolita Polska	Uczeń zna: – datę: 17 III 1921 – postać: Stanisława Wojciechowskiego	Uczeń zna: – najważniejsze dane statystyczne dotyczące II Rzeczypospolitej	Uczeń zna: – daty: 1919, XI 1922, 20 XII 1922	Uczeń potrafi: – dostrzec różnice gospodarcze, kulturowe	Uczeń potrafi: – dostrzec zagrożenia dla integralności państwa wynikające

	– główne założenia ustrojowe państwa polskiego w myśl Konstytucji marcowej Uczeń rozumie: – pojęcia: państwo wielonarodowe, Konstytucja marcowa, republika parlamentarna	– prawa i wolności obywatelskie zagwarantowane w Konstytucji marcowej Uczeń potrafi: – wyjaśnić, jaki wpływ na gospodarkę miały walki prowadzone na ziemiach polskich w latach 1914–1921 – wskazać mocne i słabe strony ustroju II Rzeczypospolitej w myśl postanowień Konstytucji marcowej	Uczeń rozumie: – pojęcie: traktat o ochronie mniejszości narodowych Uczeń potrafi: – scharakteryzować strukturę narodowościową i społeczną II Rzeczypospolitej	i społeczne utrudniające unifikację ziem polskich – scharakteryzować główne postanowienia Konstytucji marcowej i omówić wprowadzony przez nią ustrój państwa	z wielonarodowości społeczeństwa II Rzeczypospolitej
27. Pierwsze lata niepodległej Polski	Uczeń zna: – postać: Władysława Grabskiego Uczeń rozumie: – pojęcie: szkoła powszechna	Uczeń zna: – daty: 1923 Uczeń rozumie: – pojęcia: hiperinflacja, reformy Grabskiego, reforma walutowa, złoty polski, Bank Polski, reforma rolna Uczeń potrafi: – przedstawić podstawowe założenia reform Władysława Grabskiego	Uczeń zna: – daty: 1919, 1932 – strukturę systemu edukacji po reformie Jędrzejewiczowskiej Uczeń rozumie: – pojęcia: reforma Jędrzejewiczowska, emisja, parcelacja	Uczeń potrafi: – omówić funkcjonowanie systemu edukacji w pierwszych latach istnienia Rzeczypospolitej i po 1932 r.	Uczeń potrafi: – ocenić podstawowe założenia reform Władysława Grabskiego – ocenić skutki reform przeprowadzonych przez Władysława Grabskiego
II Rzeczypospolita – formowanie państwa (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					

28. Pod rządami sanacji	Uczeń zna: – daty: 12–14 V 1926, 1926–1939, 1935 – postać: Ignacego Mościckiego – przyczyny niezadowolenia ludności z sytuacji panującej w państwie polskim Uczeń rozumie: – pojęcia: sejmokracja, zamach majowy, autorytaryzm, sanacja	Uczeń rozumie: – pojęcie: Pierwszy Marszałek Polski Uczeń potrafi: – omówić przyczyny, przebieg i skutki zamachu majowego – wymienić grupy popierające zamach majowy i sprzeciwiające się mu	Uczeń zna: – okoliczności, które poprzedziły zamach majowy w Polsce Uczeń rozumie: – argumenty, które skłoniły Piłsudskiego do przeprowadzenia zamachu majowego Uczeń potrafi: – opisać sytuację panującą w państwie polskim do 1925 r. – opisać stosunek rządów sanacji do opozycji	Uczeń zna: – bilans ofiar starć podczas walk między stroną rządową a oddziałami wiernymi Piłsudskiemu Uczeń potrafi: – scharakteryzować ustrój autorytarny – porównać autorytarny sposób rządzenia z demokratycznym i totalitarnym – opisać rządy sanacji	Uczeń potrafi: – ocenić system autorytarny w Polsce – ocenić postać Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego dokonania
29. Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej	Uczeń zna: – sąsiadów II Rzeczypospolitej – postanowienia układów w Rapallo i Locarno – postanowienia paktu o nieagresji z ZSRR Uczeń rozumie: – pojęcia: układ w Rapallo, układ w Locarno, pakt o nieagresji z ZSRR, deklaracja o nieagresji, polityka równowagi Uczeń potrafi: – wskazać na mapie II Rzeczypospolitą i jej sąsiadów	Uczeń zna: – daty: 1921, 1922, 1925, 1932, 1934 – postać: Józefa Becka Uczeń rozumie: – pojęcie: wojna celna – z czego wynikało niekorzystne położenie geopolityczne państwa polskiego w okresie międzywojennym Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny celnej z Niemcami – wyjaśnić, w jakim celu obóz sanacji prowadził politykę równowagi	Uczeń zna: – daty: III 1938, 2 X 1938 Uczeń rozumie: – jaki wpływ na międzynarodową pozycję Polski miały układy w Rapallo i Locarno – z czego wynikała pozorna poprawa położenia międzynarodowego Polski po dojściu Hitlera do władzy w Niemczech Uczeń potrafi: – przedstawić okoliczności podpisania układów w Rapallo i Locarno – wymienić skutki wojny celnej z Niemcami	Uczeń rozumie: – z czego wynikała niechęć Piłsudskiego do zbiorowych układów bezpieczeństwa Uczeń potrafi: – omówić stosunki dyplomatyczne Polski z sąsiadami oraz z Francją – opisać politykę zagraniczną obozu sanacji – podać przykłady łamania postanowień traktatu wersalskiego przez Niemcy i wyjaśnić ich wpływ na polską politykę	Uczeń potrafi: – dostrzec związek między agresywną polityką Hitlera a realizacją celów dyplomacji polskiej – ocenić politykę prowadzoną przez II Rzeczypospolitą w 1938 r.

30. Problemy gospodarcze i narodowościowe	Uczeń zna: – postać: Eugeniusza Kwiatkowskiego – główne mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą oraz ich liczebność Uczeń rozumie: – pojęcia: magistrała węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy (COP) Uczeń potrafi: – wskazać Gdynię na mapie – wskazać na mapie położenie Centralnego Okręgu Przemysłowego	Uczeń zna: – datę: 1922 Uczeń rozumie: – przyczyny trudności gospodarczych państwa polskiego Uczeń potrafi: – wyjaśnić przyczyny podjęcia decyzji o budowie portu w Gdyni	Uczeń zna: – daty: 1926, 1926–1933, 1926–1929, 1929–1935, 1936 Uczeń rozumie: – pojęcie: Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) Uczeń potrafi: – opisać przebieg procesu powstawania miasta i portu – omówić przebieg i skutki wielkiego kryzysu na ziemiach polskich – przedstawić działalność mniejszości ukraińskiej i żydowskiej w Polsce	Uczeń zna: – najważniejsze zakłady zlokalizowane w obrębie Centralnego Okręgu Przemysłowego Uczeń rozumie: – dlaczego przebieg wielkiego kryzysu był na ziemiach polskich dotkliwszy niż w innych krajach Uczeń potrafi: – opisać sytuację gospodarczą Polski w latach 1926–1929 – wyjaśnić, jaki wpływ na gospodarkę polską miała budowa COP-u	Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ istnienia portu w Gdyni i magistrali węglowej na sytuację gospodarczą państwa polskiego – omówić i ocenić politykę narodowościową władz II Rzeczpospolitej z punktu widzenia mniejszości ukraińskiej i żydowskiej
31. Nauka i kultura II Rzeczpospolitej	Uczeń potrafi: – dostrzec wpływ radia na życie mieszkańców Polski międzywojennej	Uczeń potrafi: – opisać rozwój kina w Polsce w okresie międzywojennym	Uczeń zna: – daty: 1895, 1924, 1926, 1932, 1938 – postacie: Józefa Kostrzewskiego, Eugeniusza Romera, braci Lumière Uczeń rozumie: – pojęcie: szkoła lwowsko-warszawska Uczeń potrafi: – przedstawić dokonania wybitnych polskich naukowców	Uczeń zna: – przedstawiciele polskiej literatury, sztuki oraz polskich aktorów okresu międzywojennego Uczeń rozumie: – pojęcie: Instytut Radowy Uczeń potrafi: – omówić działalność szkoły lwowsko-warszawskiej – omówić dokonania polskich twórców sztuki okresu międzywojennego	Uczeń potrafi: – omówić osiągnięcia polskiej literatury okresu międzywojennego

II Rzeczpospolita – sukcesy i niepowodzenia (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					
34. Marsz ku wojnie	Uczeń zna: – daty: 1935–1939, 1937, III 1938, IX 1938, 23 VIII 1939, 25 VIII 1939 – postaci: Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa – państwa będące sojusznikami Trzeciej Rzeszy – żądania Hitlera wobec Polski – postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow Uczeń rozumie: – pojęcia: <i>Anschluss</i>, układ monachijski, pakt Ribbentrop–Mołotow Uczeń potrafi: – przedstawić cele polityki Hitlera – wymienić państwa uczestniczące w konferencji w Monachium	Uczeń zna: – decyzję układu monachijskiego Uczeń rozumie: – przyczyny prowadzenia przez państwa zachodnie polityki ustępstw wobec Hitlera Uczeń potrafi: – wskazać na mapie okręg sudecki	Uczeń zna: – daty: 1935, 1936, X 1938, III 1939, IV 1939 – postać: Neville'a Chamberlaina Uczeń rozumie: – pojęcia: remilitaryzacja Nadrenii, oś Berlin–Rzym–Tokio Uczeń potrafi: – omówić kroki podejmowane przez władze Trzeciej Rzeszy w celu zniesienia „dyktatu” wersalskiego – przedstawić okoliczności, w jakich doszło do <i>Anschlussu</i> Austrii – omówić okoliczności rozpadu Czechosłowacji – przedstawić reakcję państw zachodnich na agresję Hitlera wobec Czechosłowacji	Uczeń rozumie: – pojęcia: pakt antykominternowski, Wehrmacht – związek między podpisaniem paktu o nieagresji między Trzecią Rzeszą i ZSRR a wybuchem II wojny światowej Uczeń potrafi: – wymienić etapy formowania się państw osi – wyjaśnić okoliczności konfliktu między Trzecią Rzeszą a Czechosłowacją o okręg sudecki – omówić relacje między Polską a Niemcami w pierwszych miesiącach 1939 r.	Uczeń potrafi: – ocenić stanowisko rządu polskiego wobec żądań Hitlera

	- wskazać na mapie terytoria opanowane przez Trzecią Rzeszę				
Ku wojnie (lekcja powtórzeniowa)					
Sprawdzian wiadomości					